

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. BIRŽELIO 6 D.
NUTARIMO NR. 665 „DĖL VALSTYBĖS TURINIŲ IR NETURTINIŲ TEISIŲ
ĮGYVENDINIMO VALSTYBĖS VALDOMOSE ĮMONĖSE TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 665 „Dėl Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1. Pakeisti preambulę ir ją išdėstyti taip:

„Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 22 straipsnio 5 punktu ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau – Įstatymas) 23 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:“.

2. Pakeisti 2.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.1. Aprašo nuostatos yra privalomojo pobūdžio ir jų privalo laikytis visos valstybės įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinančios institucijos, valstybės valdomų bendrovių, kaip jos apibrėžtos Įstatyme (toliau – valstybės valdomos bendrovės), akcijų valdytojai, kaip jie apibrėžti Apraše, ir valdymo koordinavimo centro funkcijas atliekantis juridinis asmuo, jeigu atskiros Aprašo nuostatos nenustato kitaip;“.

3. Pakeisti 2.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„2.2. kai Apraše nurodyta, kad atskiros Aprašo nuostatos yra rekomendacinio pobūdžio, taikoma taisyklė „laikykis arba paaiškink“, pagal kurią nukrypimas nuo rekomendacinio pobūdžio nuostatų galimas tik tuomet, kai to objektyviai reikia, ir kiekvienas nukrypimas turi būti racionaliai pagrįstas ir paaiškintas valstybės įmonės metinėse veiklos ataskaitose ar valstybės valdomos bendrovės metiniame pranešime, rengiamuose įgyvendinant Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 „Dėl Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Skaidrumo gairės), reikalavimus;“.

4. Pakeisti 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. Paveisti valstybės valdomų įmonių, kaip jos apibrėžtos Įstatyme (toliau – valstybės valdoma įmonė), dalyvio turtines ir neturtines teises įgyvendinančioms institucijoms atstovauti valstybei valstybės valdomose įmonėse, laikantis Įstatymo 9 straipsnyje išdėstytų principų, ir siekti, kad valstybės valdomos įmonės organai įgyvendintų Aprašo nuostatas, o dukterinių bendrovių, kaip jos apibrėžtos Apraše, valdymo organai įgyvendintų Aprašo nuostatas, jeigu Apraše nenustatyta kitaip.“

5. Pakeisti 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4. Nustatyti, kad valstybės valdomų įmonių lėšos, tenkančios valstybei jų likvidavimo atveju, pervedamos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą.“

6. Pakeisti 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5. Šio nutarimo 4 punkte nenurodytas turtas perduodamas centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymai ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai nenustato kitaip.“

7. Pakeisti 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7. Įgalinti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministeriją patvirtinti valstybei atstovaujančios institucijos rašto dėl valstybės siekiamų tikslų valstybės valdomoje įmonėje ir keliamų lūkesčių valstybės valdomai įmonei (toliau – Lūkesčių raštas) turinio reikalavimus ir rengimo tvarką.“

8. Pakeisti nurodytu nutarimu patvirtintą Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašą:

8.1. Pripažinti netekusiu galios 2¹ punktą.

8.2. Pakeisti 3.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1. **Akcijų valdytojas** – valstybei nuosavybės teise priklausančių valstybės valdomų bendrovių akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises įgyvendinanti institucija, kuriai šios akcijos yra perduotos patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti.“

8.3. Pakeisti 3.1¹ papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1¹. **Individualus įmonės vertinimas** – Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuoto valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės siektino pelningumo rodiklio – siektinos vidutinės metinės nuosavo kapitalo kainos ar valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos siektino vidutinio metinio konsoliduoto grynojo pelno rodiklio – padidinimas arba sumažinimas, atsižvelgiant į valstybės valdomai įmonei iškeltus tikslus, jos veiklos specifiką, rinkos sąlygas, kuriomis veikia valstybės valdoma įmonė, kitus aktualius veiksnius, kurie gali turėti įtakos valstybės valdomos įmonės pelningumui.“

8.4. Pakeisti 3.6 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.6. **Dukterinė bendrovė** – akcinė bendrovė ar uždaroji akcinė bendrovė, kurios akcijos nuosavybės teise priklauso valstybės valdomai bendrovei ir suteikia daugiau kaip 1/2 visų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime.“

8.5. Pripažinti netekusiu galios 3.7 papunktį.

8.6. Papildyti 3¹ punktu:

„3.¹ Kitos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme.“

8.7. Pripažinti netekusiu galios III skyrių.

8.8. Pakeisti 12¹ punktą ir jį išdėstyti taip:

„12¹. Valstybei atstovaujanti institucija ne rečiau kaip kas 4 metus parengia ir pateikia valstybės valdomai įmonei Lūkesčių raštą. Lūkesčių rašto tikslas – nurodyti ir nustatyti valstybės siekiamus tikslus valstybės valdomoje įmonėje (iš išvardytų Aprašo 12 punkte) ir keliamus lūkesčius valstybės valdomai įmonei (iš išvardytų Aprašo 12² punkte).“

8.9. Pakeisti 12³ punktą ir jį išdėstyti taip:

„12³. Jeigu valstybės valdoma bendrovė, kuriai teikiamas Lūkesčių raštas, turi dukterinių bendrovių, Lūkesčių rašte nurodomi ir valstybės siejami tikslai bei keliami lūkesčiai kiekvienai dukterinei bendrovei.“

8.10. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. Ne rečiau kaip kas 4 metus atitinkama valstybei atstovaujanti institucija persvarsto valstybės valdomos įmonės teisinės formos tinkamumą, be kita ko, atsižvelgdama ir į bendrąją ūkio ir atitinkamo ūkio sektoriaus padėtį. Apie persvarstymo rezultatus valstybei atstovaujanti

institucija raštu praneša Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai per 10 darbo dienų nuo persvarstymo. Ekonomikos ir inovacijų ministerija apibendrintą informaciją kartu su savo rekomendacijomis teikia Vyriausybei.“

8.11. Pakeisti 13¹ punktą ir jį išdėstyti taip:

„13¹. Valstybės valdomų įmonių, dukterinių bendrovių ir valstybei atstovaujančių institucijų sąrašas skelbiamas valdymo koordinavimo centro interneto svetainėje. Valstybei atstovaujanti institucija nedelsdama praneša valdymo koordinavimo centrui apie valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės įsteigimą, likvidavimą, privatizavimą, teisinės formos ar valstybei atstovaujančios institucijos pasikeitimą arba kitas sąrašo atnaujinimui reikšmingas aplinkybes. Valdymo koordinavimo centras sąrašą atnauja per 3 darbo dienas nuo šiamo punkte nurodytos informacijos gavimo.“

8.12. Pakeisti 16 punktą ir jį išdėstyti taip:

„16. Valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių siektinas vidutinės metinės nuosavo kapitalo kainas ir valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos siektiną vidutinį metinį konsoliduoto grynojo pelno rodiklį (toliau – pelningumo rodikliai) 3 metų laikotarpiui tvirtina Vyriausybė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro teikimu. Pelningumo rodikliai skaičiuojami nuo valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių ūkinės komercinės veiklos. Tais atvejais, kai valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės nevykdo ūkinės komercinės veiklos arba jų vykdoma ūkinė komercinė veikla nėra laikoma reikšminga vadovaujantis ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintomis valstybės valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijomis, pelningumo rodikliai neskaičiuojami ir Vyriausybei tvirtinti neteikiami. Valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių pelningumo rodikliai naujam 3 metų laikotarpiui Vyriausybei tvirtinti pateikiami likus ne mažiau kaip 5 mėnesiams iki šio laikotarpio pradžios ir tvirtinami likus ne mažiau kaip 4 mėnesiams iki šio laikotarpio pradžios.“

8.13. Pakeisti 16¹.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„16¹.1. kasmet, gavęs valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių audituotus metinių finansinių ataskaitų rinkinius, apskaičiuoja ir įvertina, ar šios įmonės pasiekė joms Vyriausybės nustatytus pelningumo rodiklius;“.

8.14. Pakeisti 16¹.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„16¹.2. kasmet vertinimo rezultatus ne vėliau kaip einamųjų metų gegužės 20 dieną pateikia valstybei atstovaujančioms institucijoms ir valstybės valdomoms įmonėms, jeigu vertinimo rezultatai susiję su tų valstybės valdomų įmonių dukterinėmis bendrovėmis;“.

8.15. Pakeisti 16¹.3 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„16¹.3. likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki laikotarpio, kuriam nustatomi nauji pelningumo rodikliai, pateikia Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pagal Aprašo 3 priedą ir atsižvelgdamas į įmonės individualų vertinimą, kurį atlieka valdymo koordinavimo centras, pelningumo rodiklius naujam 3 metų laikotarpiui, prieš tai juos suderinęs su atitinkamomis valstybei atstovaujančiomis institucijomis ir atitinkamais valstybės valdomų bendrovių valdymo organais, kai pelningumo rodikliai nustatomi dukterinėms bendrovėms;“.

8.16. Pakeisti 16² punktą ir jį išdėstyti taip:

„16². Valdymo koordinavimo centrui kasmet įvertinus Aprašo 16¹.1 papunktyje nurodytus pelningumo rodiklius, pasiektus per 3 metų laikotarpį, atitinkamos Valstybei atstovaujančios institucijos, jeigu valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės nepasiekia Vyriausybės patvirtinto pelningumo rodiklio, užtikrina, kad per vieną mėnesį nuo valdymo koordinavimo centro vertinimo rezultatų gavimo dienos iš valstybės valdomos įmonės

ir dukterinės bendrovės kolegialaus valdymo organo, jeigu tokio nėra, – iš vienasmenio valdymo organo būtų gautas rašytinis paaiškinimas apie priežastis, kodėl nepasiektas atitinkamas rodiklis, ir veiksmus, kurių bus imtasi siekiant geresnių įmonės veiklos rezultatų. Dukterinės bendrovės valdymo organai tokį rašytinį paaiškinimą teikia savo patronuojančiajai bendrovei.“

8.17. Papildyti 19¹ punktu:

„19¹. Valstybės valdomos bendrovės akcijų valdytojai, įgyvendindami akcijų suteikiamas teises, siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad Aprašo 19 punkto nuostatos *mutatis mutandis* būtų taikomos dukterinėms bendrovėms.“

8.18. Pakeisti 20 punktą ir jį išdėstyti taip:

„20. Patvirtinta valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės strategija pateikiama valdymo koordinavimo centrui iki tų metų, kai jos patvirtinamos, sausio 15 dienos.“

8.19. Pakeisti 27 punktą ir jį išdėstyti taip:

„27. Valdymo koordinavimo centras per 2 mėnesius nuo Aprašo 26 punkte nurodyto termino pabaigos parengia apibendrintą valstybės valdomų įmonių ir dukterinių bendrovių veiklos strategijų įgyvendinimo ataskaitą ir pateikia ją Ekonomikos ir inovacijų ministerijai.“

8.20. Papildyti 31¹ punktu:

„31¹. Valstybės valdomų bendrovių akcijų valdytojai siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad 31 punkte nurodytų valstybės valdomų bendrovių dukterinėse bendrovėse *mutatis mutandis* būtų laikomasi nuostatos, kad jų įstatuose būtų nustatytas kolegialių organų sudarymas ir sudaroma stebėtojų taryba arba valdyba, kuriai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, įstatuose priskirtos priežiūros funkcijos.“

8.21. Pakeisti 32¹ punktą ir jį išdėstyti taip:

„32¹. Rekomenduojama valstybės valdomos bendrovės ir dukterinės bendrovės valdyboms nerinkti valdybos pirmininku valstybės valdomos bendrovės vadovo ir atitinkamai dukterinės bendrovės vadovo, jeigu jis išrinktas valdybos nariu, išskyrus atvejus, kai valstybės valdomoje bendrovėje ir atitinkamai dukterinėje bendrovėje sudaroma stebėtojų taryba.“

8.22. Pakeisti 34 punktą ir jį išdėstyti taip:

„34. Įmonių savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija užtikrina, akcijų valdytojas siekia, o tais atvejais, kai tai leidžia turimas balsų skaičius, – užtikrina, kad valstybės valdomose įmonėse ir dukterinėse bendrovėse būtų nustatyta veiksminga vidaus kontrolės sistema, kuri padėtų užtikrinti valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą, strategijos ir veiklos planų įgyvendinimą, turto apsaugą, informacijos ir ataskaitų patikimumą ir išsamumą, sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi ir visų su tuo susijusių rizikos veiksnių valdymą, taip pat numatytų veiksmus, skirtus korupcijos, užsienio pareigūnų papirkimo sudarant tarptautinius sandorius, prevencijai. Akcijų valdytojas atitinkamai siekia arba užtikrina, kad vidaus kontrolės sistemai užtikrinti būtų *mutatis mutandis* vadovaujamasi vidaus kontrolei taikomais reikalavimais, nustatytais Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme.“

8.23. Pakeisti 50.2 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„50.2. asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso tos valstybės valdomos bendrovės ir (arba) dukterinės bendrovės akcijos, suteikiančios daugiau kaip 5 procentus visų balsų, ir asmuo, kuris yra tokio akcininko atstovas;“.

8.24. Pakeisti 78 punktą ir jį išdėstyti taip:

„78. Valdymo koordinavimo centras, įgyvendindamas jam nustatytas funkcijas, dėl visų valstybės valdomų įmonių, dukterinių bendrovių ir jų veiklos kiekvienais metais rengia apibendrinančią valstybės valdomų įmonių gerojo valdymo indekso ataskaitą ir iki rugpjūčio 30 d. ją pateikia Ekonomikos ir inovacijų ministerijai bei valstybei atstovaujančioms institucijoms. Gerojo valdymo indekso ataskaitoje pateikiamas įvertinimas, kaip valstybės valdomose įmonėse ir dukterinėse bendrovėse įgyvendinamos valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimą, valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimą, kandidatų į valstybės valdomos įmonės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atranką reguliuojančių teisės aktų nuostatos ir kaip valstybės valdomos įmonės ir dukterinės bendrovės valdymas atitinka NASDAQ Vilnius listinguojamų bendrovių valdysenos kodekso nuostatas.“

Ministras Pirmininkas

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Virginijus Sinkevičius

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Strateginio planavimo ir veiklos organizavimo
departamento Asmenų švietimo ir
dokumentų valdymo skyriaus redaktorė

Roma Štvaltytė

2019-04-26

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Teisės departamento
direktorė

Rūta Jovaišienė

2019-04-28